

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat
p/a Rijkswaterstaat West-Nederland Zuid
Postbus 2232
3500 GE Utrecht

Natuur en Milieufederatie Zuid-Holland
Laan van Nieuw Oost-Indië 131E
2593 BM Den Haag

en

Provincie Zuid-Holland
t.a.v. Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland
Postbus 90602
2509 LP Den Haag

Datum	26 februari 2026
Ons kenmerk	2026003
Onderwerp	inzake de gewijzigde vergunningaanvraag Chemours Netherlands B.V. d.d. 8 januari 2026 (PFAS-lozingen)

Geachte Minister en College van Gedeputeerde Staten,

De Natuur en Milieufederatie Zuid-Holland (NMZH) heeft kennisgenomen van de gewijzigde aanvraag van Chemours Netherlands B.V. van 8 januari 2026 tot wijziging van de omgevingsvergunning voor de directe en indirecte lozingen van PFAS. NMZH heeft eerder, op 20 oktober 2025, advies uitgebracht over de aanvraag van 5 september 2025. Deze eerdere aanvraag is door de bevoegde gezagen niet gehonoreerd, mede vanwege fundamentele vragen over de omvang van de emissies, de onderbouwing van de immissietoets en het ontbreken van een overtuigend perspectief op verdere reductie. De nu voorliggende aanvraag bevat aanvullende gegevens en toelichtingen, maar naar het oordeel van NMZH blijft de kern van de aanvraag ongewijzigd. De aanvraag is nog steeds gericht op het reguleren van bestaande PFAS-lozingen, terwijl een overtuigend perspectief op substantiële vermindering van de totale milieubelasting ontbreekt. De NMZH constateert bovendien dat de aanvraag primair is gericht op het formaliseren van bestaande lozingen en zuiveringstechnieken, en niet op het beëindigen of uitfasen van emissies van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS). Daarmee dreigt vergunningverlening de facto te leiden tot bestendiging van een bestaande emissiesituatie, terwijl het nationale en Europese stoffenbeleid juist gericht is op minimalisatie en uiteindelijk eliminatie van ZZS-emissies.

Feitelijke ontwikkeling van de PFAS-lozingen

Voor de beoordeling van de aanvraag is het van belang om niet uitsluitend te kijken naar individuele stoffen waarvoor een reductie wordt voorgesteld, maar naar de ontwikkeling van de totale emissiesamenstelling.

PFAS vormen een groep persistente, bioaccumulerende en in veel gevallen toxische stoffen die zich in het milieu ophopen en praktisch niet afbreken. Een beoordeling per afzonderlijke stof miskent de cumulatieve en langdurige effecten van de totale PFAS-mix. Daarbij geldt dat verbeterde analysetechnieken steeds nieuwe PFAS zichtbaar maken, waardoor een ogenschijnlijke reductie van specifieke stoffen kan samengaan met een feitelijke toename van de totale PFAS-belasting.

Stof	Huidige vergunning/ eerdere situatie*	Nieuwe aanvraag 8 januari 2026	Opmerking
HFPO-DA (GenX)	ca. 40 kg/jaar	< 5 kg/jaar (indicatief)	Sterk verlaagd
6:2 FTS	ca. 25 kg/jaar	< 10 kg/jaar	Verlaagd
TFA	ca. 250 kg/jaar	ca. 230 kg/jaar	Nauwelijks reductie
TFPrA	ca. 70 kg/jaar	ca. 67 kg/jaar	Vrijwel gelijk
Overige PFAS	n.v.t.	enkele kg	enkele kg Toename door betere detectie

* gebaseerd op eerdere aanvraag en analyse van emissiesituatie

Bron: overzicht jaarvrachten in eerdere stukken en analyse.

Deze vergelijking laat zien dat de reductie zich vooral concentreert op enkele langerketen-PFAS, terwijl de emissies van ultrakorte PFAS in belangrijke mate blijven bestaan. Met name TFA en TFPrA blijven dominant aanwezig in de totale PFAS-belasting. De verschuiving van emissies van langerketen-PFAS naar ultrakorte PFAS betekent dat de totale milieubelasting slechts beperkt afneemt, omdat deze stoffen zeer mobiel, persistent en moeilijk verwijderbaar zijn in conventionele zuiveringstechnieken. Hierdoor verspreiden zij zich gemakkelijk in het aquatisch milieu en blijven zij langdurig aanwezig. De blijvende emissies van ultrakorte PFAS dragen bovendien bij aan een cumulatieve belasting van het watersysteem.

Representativiteit van de aangevraagde jaarvrachten

De nieuwe aanvraag baseert de voorgestelde jaarvrachten op recente meetgegevens die zijn verzameld nadat aanvullende zuiveringstechnieken in gebruik zijn genomen. Daarbij is gebruikgemaakt van extrapolaties om tot jaarwaarden te komen. Hierdoor ontstaat een beeld dat is gebaseerd op een technisch geoptimaliseerde situatie en niet noodzakelijk representatief is voor emissies onder normale bedrijfsomstandigheden, waaronder piekproductie, onderhoud, storingen en variaties in neerslag. Vanuit vergunningtechnisch perspectief is dit problematisch, omdat structurele lozingseisen voor zeer zorgwekkende stoffen gebaseerd dienen te zijn op een robuuste en representatieve inschatting van de emissies gedurende de gehele looptijd van de vergunning.

Beoordeling van de immissietoets

De aanvraag leunt in belangrijke mate op een immissietoets en bijbehorende modellering. NMZH acht deze onderbouwing onvoldoende overtuigend en onvoldoende robuust om de risico's voor oppervlakte water, drinkwaterwinning en volksgezondheid uit te sluiten. Met name is zorgwekkend dat:

- de immissietoets gebaseerd is op modelaannames en verdunningsfactoren die inherent onzeker zijn;
- lozingen uit meerdere bronnen in modellen worden samengevoegd, waardoor lokale piekconcentraties mogelijk worden onderschat;

- de toets primair uitgaat van gemiddelde concentraties, terwijl PFAS-risico's juist samenhangen met langdurige accumulatie en piekbelastingen;
- onvoldoende inzicht bestaat in de cumulatie met bestaande PFAS-verontreiniging in het stroomgebied.

Voor persistente stoffen als PFAS is een benadering op basis van verdunning fundamenteel ontoereikend, omdat verdunning de totale belasting van het milieu niet vermindert maar slechts verspreidt.

Minimalisatieplicht voor zeer zorgwekkende stoffen

PFAS ontstaan bij de productieprocessen als bijproduct en zijn daarmee inherent aan de bedrijfsvoering. Voor dergelijke emissies geldt de minimalisatieplicht voor zeer zorgwekkende stoffen, die inhoudt dat emissies zoveel mogelijk moeten worden voorkomen en, indien dat niet mogelijk is, tot een verwaarloosbaar niveau moeten worden teruggebracht, met voortdurende inspanning om verdere reductie te realiseren. Naar het oordeel van NMZH maakt de aanvraag onvoldoende inzichtelijk dat alle redelijkerwijs mogelijke maatregelen zijn onderzocht en toegepast om emissies aan de bron verder te verminderen. Met name voor ultrakorte PFAS ontbreekt een concreet, afdwingbaar en tijdgebonden traject waaruit blijkt dat deze emissies structureel zullen afnemen.

Juridisch kader en voorzorgsbeginsel

NMZH wijst erop dat PFAS-verbindingen kwalificeren als zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) waarvoor een minimalisatieplicht geldt. Deze plicht houdt in dat emissies tot het laagst haalbare niveau moeten worden teruggebracht en dat continu moet worden gezocht naar mogelijkheden tot verdere reductie en vervanging. Daarnaast verplicht het voorzorgsbeginsel tot terughoudendheid bij vergunningverlening wanneer wetenschappelijke onzekerheid bestaat over ernstige of onomkeerbare schade aan milieu of gezondheid. Gegeven de persistente aard van PFAS en de onzekerheden in de onderbouwing van de aanvraag, is vergunningverlening zonder een aantoonbaar pad naar substantiële emissiereductie niet verenigbaar met deze beginselen.

Ontbreken van een overtuigend reductie- en uitfaseringsperspectief

Hoewel de aanvraag verwijst naar aanvullende zuiveringstechnieken en plannen van aanpak, ontbreekt een helder en afdwingbaar traject richting substantiële vermindering van de totale PFAS-emissies. De voorgestelde maatregelen richten zich grotendeels op end-of-pipe-technieken (zuivering na productie) en niet op bronaanpak, substitutie of structurele procesaanpassingen. Voor ZZS-beleid is bronaanpak echter het uitgangspunt, juist omdat zuiveringstechnieken PFAS niet vernietigen maar verplaatsen naar andere afvalstromen. Zonder een concreet, tijdgebonden en afdwingbaar reductiepad bestaat het risico dat tijdelijke maatregelen permanent worden.

Risico's voor drinkwater en volksgezondheid

PFAS zijn inmiddels wijdverspreid aangetroffen in oppervlaktewater, bodem, voedselketen en menselijk bloed. Extra emissies dragen bij aan een reeds bestaande belasting die moeilijk of niet omkeerbaar is. Het ontbreken van zekerheid over de effecten op drinkwaterbronnen en ecosystemen maakt dat extra voorzichtigheid geboden is.

Monitoring en controleerbaarheid

Het voorgestelde monitoringsprogramma richt zich in belangrijke mate op de controle van de werking van zuiveringsinstallaties en minder op het volledig en representatief in beeld brengen van de daadwerkelijke emissies. Voor een deel van de lozingspunten is de bemonsteringsfrequentie beperkt, waardoor pieklozingen en afwijkende situaties mogelijk onvoldoende worden gedetecteerd. Hierdoor bestaat onzekerheid over de vraag of de gerapporteerde emissies een representatief beeld geven van de werkelijke belasting van het watersysteem. Hierdoor is niet aantoonbaar dat naleving van de minimalisatieplicht effectief kan worden gecontroleerd en gehandhaafd.

Conclusie en advies

De aanvraag biedt naar het oordeel van NMZH onvoldoende zekerheid dat de PFAS-emissies substantieel zullen afnemen en dat verdere accumulatie in het milieu wordt voorkomen.

Vergunningverlening op basis van de huidige aanvraag zou daarom in strijd kunnen komen met:

- de minimalisatieplicht voor ZZS;
- het voorzorgsbeginsel;
- de doelstellingen voor bescherming van waterkwaliteit en drinkwaterbronnen;
- de verplichting om verdere verslechtering van het milieu te voorkomen.

NMZH adviseert daarom:

- De vergunning in de huidige vorm niet te verlenen.
- Van de aanvrager een bindend reductie- en uitfaseringsplan te verlangen dat:
 - gericht is op bronaanpak en substitutie;
 - duidelijke tijdspaden en reductiedoelen bevat;
 - periodiek onafhankelijk wordt getoetst;
 - leidt tot een aantoonbare en substantiële afname van de totale PFAS-belasting.

Alleen een tijdelijke en strikt voorwaardelijke vergunning te overwegen indien:

- de emissies aantoonbaar en snel afnemen;
- de immissietoets onafhankelijk wordt geverifieerd;
- de monitoring wordt geïntensiveerd. Onafhankelijk van het bedrijf wordt gedaan en er transparantie is over het proces en de resultaten richting de directe bevolking
- herziening verplicht is bij nieuwe inzichten en dit met een gekoppelde expiratedatum is opgenomen in de tijdelijke vergunning
- Het voorzorgsbeginsel leidend te maken bij de besluitvorming.

NMZH benadrukt dat het voorkomen van verdere PFAS-verontreiniging van water, bodem en voedselketen een urgent maatschappelijk belang is. Besluiten die leiden tot bestendiging van emissies van persistente stoffen hebben gevolgen voor huidige en toekomstige generaties. Juist daarom is een vergunning alleen verantwoord wanneer aantoonbaar sprake is van een duidelijke en afdwingbare route naar minimale en uiteindelijk nul-emissies.

Wij verzoeken u met dit advies rekening te houden in het verdere vergunningsverleningstraject. Wij stellen het op prijs om een nadere gemotiveerde reactie te ontvangen van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland op ons advies. Welke onderdelen hiervan door u worden meegenomen of afgewezen in het verdere vergunningentraject.

De NMZH hecht groot belang aan een zorgvuldige beoordeling van deze aanvraag, mede gezien de omvang en persistentie van de PFAS-lozingen. Omdat de beoordeling van de directe en indirecte lozingen onder twee verschillende bevoegde gezagen valt, achten wij goede afstemming tussen Rijkswaterstaat en de DCMR essentieel voor een samenhangende besluitvorming. Wij zijn bereid om dit advies mondeling toe te lichten in een gezamenlijk overleg met vertegenwoordigers van beide instanties, zodat inhoudelijke vragen over de milieukundige en juridische beoordeling direct kunnen worden besproken.

Een dergelijk overleg kan tevens bijdragen aan een gedeeld beeld van de noodzakelijke vervolgstappen richting een structurele reductie van PFAS-emissies.

Met vriendelijke groet,

Alex Ouwehand
Directeur